

Gäller för: Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service
Innehållsansvar: Carolin Karlsson, (carka60), Sektionsledare
Granskad av: Stefan Carslöv, (steca9), Specialistläkare
Godkänd av: Markus Håkansson, (marha68), Verksamhetschef

Giltig från: 2026-01-20

Giltig till: 2027-12-08

Hand - fraktur, frakturkontroll, skelettförändring, osteit, främmande kropp, konventionell radiologi (SÄS)

Syfte

Radiologisk metod för undersökning av skelettet med ovanstående frågeställningar.

Förändringar sedan föregående version

Inga aktuella förändringar.

Metodmall

Us kod/Us namn

Sos-kod 638 000/ Hand eller del därav

Indikation

Fraktur, frakturkontroll, skelettförändring, osteit, främmande kropp.

Förberedelser

- ID-kontroll.
- Kläder och eventuell metall som kan skymma avlägsnas.
- Medföljande i rummet ska bära strålskydd.

Kontrastmedel

Ej aktuellt.

Bildtagning/Projektioner

Frontal

Position: Handflatan och fingrarna mot detektorn.

Centrering: Basen av proximala falangen dig 3.

Blända in till hudkostymen.

Vinkel: 0

FFA: 110 cm

Kriterier: Hela handen samt radioulnara leden visualiseras.

Friprojicerade MCP- samt IP-leder.

Sidomarkering på lateralsidan.

Exponeringsparametrar: Under bearbetning.

Vridning

Position: Handflatan och fingrarna mot detektorn.

Handen supinerad ca 45 grader mot lillfingersidan. Använd med fördel "trappkudden".

Centrering: Basen av proximala falangen dig 3. Blända in till hudkostymen.

Vinkel: 0

FFA: 110 cm

Kriterier: Hela handen samt radioulnara leden visualiseras.

Metacarpalbenen utan överlapp.

Sidomarkering på lateralsidan.

Exponeringsparametrar: Under bearbetning.

Sida

Position: Ulnara sidan av handen mot
detektorn.

Tummen palmart.

Centrering: Distala delen av metacarpalbenen.

Blända in till hudkostymen.

Vinkel: 0

FFA: 110 cm

Kriterier: Hela handen samt distala underarmen
visualiseras.

Rak sida med friprojicerade fingrar som ska
vara parallella med underlaget.

(Ex. solfjäder med fingrar eller ”ok”-symbol.)

Metacarpalerna överprojiceras i
sidoprojektion.

Sidomarkering på lateralsidan.

Exponeringsparametrar: Under bearbetning.

Strålskydd

- Graviditet är inte en kontraindikation till att göra en konventionell röntgenundersökning under förutsättning att fostret inte är i primärstrålfältet.
- Var noga med inblandning. Gör inte strålfältet för litet så att det påverkar diagnostiken. Spara stråldos genom att inte göra strålfältet för stort.

- Ta särskild hänsyn vid barnundersökningar för att minimera stråldosen. Barn är mer känsliga för joniserande strålning. Anpassade barnprotokoll ska användas.

Dokumentation

Om kriterier inte uppnås för undersökning ska anledning dokumenteras i aktuell remiss

Övrigt

Ansvarig röntgensjuksköterska granskar och kvalitetssäkrar bilderna.

Informera om när och från vem patienten får svar samt skicka patienten eller be patienten vänta på svar.

Dokumentinformation

Innehållsansvariga

Carolin Karlsson, röntgensjuksköterska, Bild- och funktionsmedicin, SÄS

Stefan Carslöv, specialistläkare, Bild- och funktionsmedicin, SÄS

Patrick Pettersson, sjukhusfysiker, Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service, SÄS

Innehållsgranskare

Stefan Carslöv, specialistläkare, Bild- och funktionsmedicin, SÄS

Fastställt av

Markus Håkansson, verksamhetschef, Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service, SÄS

Nyckelord

Metodbok konventionell, hand - fraktur, frakturkontroll, skelettförändring, osteit, främmande kropp

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service

Innehållsansvar: Carolin Karlsson, (carka60), Sektionsledare

Granskad av: Stefan Carslöv, (steca9), Specialistläkare

Godkänd av: Markus Håkansson, (marha68), Verksamhetschef

Dokument-ID: SAS9631-1641598044-283

Version: 2.0

Giltig från: 2026-01-20

Giltig till: 2027-12-08